

Két dokumentum egy szabadkai emlékmű kezdeményezéséről

Kucsera Géza polgármester úrnak és Szabadka képviselő-testületének
24000 Szabadka
Szabadság tér 1.

Tárgy: Az 1944-45-ös ártatlan áldozatok emlékművének indítványozása

Tisztelt Polgármester Úr!

Köztudott, hogy 1944-45-ben a háború vihara nagyszámú délvidéki magyar, német és más nemzetiségű ártatlan ember halálát okozta, akiknek eddig soha senki sem állított egy olyan emlékművet, amely a tartomány egész területére vonatkozna. Amíg a szerbség és a zsidóság ártatlan áldozatainak számtalan kegyhelye van, s Újvidéken a Duna-parton egy tartományi jellegű emlékmű emlékeztet a kivégzettekre, addig az 1944-es magyar, német és más nemzetiségű ártatlan áldozatok emlékét **tartományi** szinten egy emlékmű sem őrzi.

Ezért az Aracs Társadalmi Szervezet azzal a kéréssel fordul a polgármester úrhoz, hogy szíveskedjék a szabadkai képviselő-testület elé terjeszteni azt az indítványt, miszerint Szabadkán a városban létesüljön egy tartományi szintű emlékmű az 1944-45-ös ártatlanul kivégzettek emlékére, haláluk hatvanéves évfordulójára.

Meg kell említeni, hogy hat évvel korábban Kasza Józseffel, az akkori polgármester úrral már folytak ilyen tárgyalások, sőt Szervátiusz Tibor budapesti szobrászművésszel fel is vette a polgármester úr a kapcsolatot. Szervátiusz Tibor hajlandó is lett volna egy méltó emlékmű elkészítésére, de mivel Kasza úr más tisztségre távozott, a megbeszélések megszakadtak. Most, hogy a művész úr (egy más ügyben) Szabadkára látogatott, az emlékmű tervezete ismét aktuálissá vált, főleg azért, mivel jövőre a hatvanadik évforduló kapcsán rójuk majd le kegyeletünket az ártatlanul kivégzettek emléke előtt.

Azt is meg kell említeni, hogy az emlékművel Szabadka egy világhírű alkotással gazdagodna, mivel Szervátiusz Tibor a világ szobrászainak az élvonalába tartozik.

A javaslatunkat betervezzük a Magyar Nemzeti Tanácsnak és a Tartományi Kisebbségügyi Titkárságnak is. Reméljük kezdeményezésünk megértésre talál.

Tisztelettel:

Dr. Gubás Jenő

Szabadka, 2003. IX.15-én.

Emeljünk kegyhelyet a '44-es ártatlan áldozatainknak!

Az ARACS Társadalmi Szervezet mérlegelve azt a tényt, hogy a II. világháborúban elesett, meghalt vagy eltűnt áldozatoknak Vajdaság területén számtalan emlékmű, kegyhely és emléktábla őrzi emlékét, az újvidéki Duna-parton lévő emlékmű egy általános, központi megemlékezés lehetőségét biztosítja, sőt Szabadkán a kilencvenes években dúló háború mártírjainak is állítottak már szobrot, ezzel szemben a '44-es, ártatlanul kivégzett magyar, német, horvát, s más nemzetiségű honfitársaink emlékének nincs egy olyan központi zarándokhelye, ahol leróhatnánk kegyeletünket. Temetőinkben vagy a kivégzések helyén, mint például Szabadkán, léteznek emlékhelyek, de egyetlenegy városunkban sem áll olyan emlékmű, amely méltóképpen emlékeztetne az 1944-1945-ben ártatlanul kivégzettekre és az elűdözöttekre. Nincs olyan emlékmű, ahol egységesen tudnánk leróni tiszteletünket szeretteink emléke előtt.

Ezért az Aracs T. Sz. kezdeményezi Szabadkán, a városon belül egy központi kegyhely feállítását, amely méltó emléket állítana az ártatlan áldozatoknak, és ahol minden évben tartományi szintű megemlékezésen róhatnánk le tiszteletünket. Ezirányban már folytattunk megbeszéléseket Szabadka polgármesterével, és a Vajdasági Német Szövetség elnökével, akik támogatták a kezdeményezésünket, javaslatunkat megküldtük a VMSZ és a Magyar Nemzeti Tanács elnökének, a Tartományi Kisebbségügyi, valamint a Kulturális, Oktatás- és Tudományügyi titkároknak.

Szervátiusz Tibor, a neves szobrászművész készségesen elvállalta az emlékmű elkészítését, erről a polgármesterrel is folytatott tárgyalásokat. Ez az emlékmű nem csupán méltó kegyhely lenne a városban, hanem Szervátiusz alkotásával Szabadka egy európai értékű alkotással gyarapodhatna, ott, ahol az utóbbi időben csak szerb vonatkozású szobrokkal díszítették a várost.

Az Aracs Társadalmi Szervezet ezért arra kéri Vajdaság polgárait és a civil szervezeteket, hogy nyilatkozataikkal támogassák ezt a számunkra olyan fontos kezdeményezést.

Dr. Gubás Jenő,
az Aracs T. Sz. elnöke

Szabadka, 2003. október 23-án.

Dr. Gubás Jenőnek, az Aracs Társadalmi Szervezet elnökének egy korábbi évekre visszanyúló elképzelése, hogy Szabadkán, köztéren méltó emlékművet állítson a délvidéki magyarság az ellene elkövetett holokauszt emlékére, 2003-ban megvalósulni látszott. Felkérését ugyanis Szervátiusz Tibor elfogadta, majd Szabadkán az akkori polgármester, Kucsera Géza megbeszélésre fogadta a világhírű szobrászt, s ígéretet tett arra, hogy támogatja a kezdeményezést. Szervátiusz Tibor a városközpontot körbejárva a legmegfelelőbb helyszínnek a városháza előtti park egyik szegletét jelölte meg. Sajnos, az elképzelés megmaradt az ígéret szintjén. Az, hogy a szabadkai emlékmű tervének makettje is elkészült, csak most, az Aracs Szervátiusz Tibor 85. születésnapját köszöntő száma képanyagának a begyűjtésekor derült ki, s így került a címlapra. Az Aracs címlapjára 2009 októberében ugyancsak egy világhírű alkotó, Makovecz Imre makettje került, az Emléktorony, amely ugyancsak a délvidéki magyarság holokausztjának a mementója kívánt lenni. Reméljük, egyszer megérik az a közösségi és főleg politikai akarat a délvidéki magyarságban, amelynek erejével a makettekől valóság válik.

A szerkesztőség